

STANOWISKO
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 18 maja 2018 r.

w sprawie zmiany przepisów regulujących skład kolegium sądu okręgowego

W związku z pismami prezesów Sądów Apelacyjnych w Gdańsku i Krakowie, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 389, ze zm.), Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa stwierdza, co następuje.

Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 30 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 23, ze zm.; dalej: p.u.s.p.) kolegium sądu okręgowego składa się z ośmiu członków, wybieranych przez zgromadzenie ogólne sędziów okręgu, w tym czterech sędziów sądu okręgowego i czterech sędziów sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym, a także z prezesa sądu okręgowego. Stosownie zaś do art. 30 § 2 w związku z art. 28 p.u.s.p., kadencja kolegium sądu okręgowego trwa trzy lata.

W wyniku nowelizacji art. 30 § 1 p.u.s.p., dokonanej ustawą z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 848) i wchodzącej w życie z dniem 23 maja 2018 r., zmianie ulegnie sposób wyboru członków, a także skład kolegium sądu okręgowego. Kolegium sądu okręgowego składać się będzie z: prezesa sądu okręgowego; najstarszego służbą wiceprezesa sądu okręgowego; przedstawicieli sądów rejonowych z obszaru właściwości sądu okręgowego, wybranych przez zebrania sędziów spośród sędziów danego sądu rejonowego, po jednym z każdego sądu rejonowego oraz dwóch przedstawicieli sądu okręgowego wybranych przez zebranie sędziów spośród sędziów tego sądu.

W związku z brakiem przepisów intertemporalnych odnoszących się do kwestii dalszego funkcjonowania obecnie działających kolegiów sądów okręgowych, w ocenie Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa, z chwilą wejścia w życie powyższej nowelizacji p.u.s.p. – z mocy prawa – wygasa kadencja dotychczasowych wybieralnych członków

kolegium sądu okręgowego. Brak przepisów przejściowych we wskazanym wyżej zakresie jest jednoznaczny z milczącym przyjęciem przez ustawodawcę zasady bezpośredniego stosowania nowego prawa, której obowiązywanie potwierdza orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego (por. wyroki z 20 stycznia 2009 r. sygn. akt P 40/07, z 10 maja 2004 r. sygn. SK 39/03). Za takim stanowiskiem przemawia również to, że zmianie ulega nie tylko sposób wyboru członków kolegium sądu okręgowego, ale również jego struktura. Zatem jedynie wygaśnięcie (z chwilą wejścia w życie nowelizacji p.u.s.p.) mandatu dotychczasowych członków kolegium pochodzących z wyboru umożliwi zapewnienie zgodności jego składu ze stanem prawnym obowiązującym od 23 maja 2018 r.

Ponadto wskazać należy, że gdyby zamiarem ustawodawcy było wydłużenie działalności kolegiów sądów okręgowych w ich dotychczasowym składzie, to znalazłoby to bezpośredni, jednoznaczny wyraz w przepisach intertemporalnych przez wskazanie terminu, z upływem którego kadencje te wygasają. W taki sposób ustawodawca przesądził o zachowaniu mandatów przez członków organu kolegijskiego, np. w art. 21 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 694).

W świetle powyższego, brak regulacji tego typu w ustawie z dnia 12 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy o Sądzie Najwyższym, przesądza o słuszności niniejszego stanowiska.